

#RAP4RESPECT

YouTube f Instagram

EDUCATIEF PAKKET VOOR U EN UW LEERLINGEN

EEN KANT-EN-KLARE GIDS
VOOR EEN GROEPSWERK
VAN 2 UUR.

WEDSTRIJD:
VERZIN EEN
punchline
TEGEN
CYBERGEWELD
PRIJZEN TE WINNEN*

jay ming

mia lena

Inhoudstafel

Inleiding	4
Wat is cybergeweld?	5
Hoe raakt cybergeweld onze jongeren?	5
De volwassene als vertrouwenspersoon	5
Bewustmakingswerk op lange termijn	5
Concrete tips	6
Racisme, ook op internet	7
#tegenseksisme	7
Denkpistes	8
Een interactief groepswork over cybergeweld	9-11
Contacten	12



Leerlingen hebben tijdens de speeltijd ruzie gemaakt omwille van foto's die op het internet de ronde doen. Toen ik zag dat de spanning opliep, wou ik tussenkomen, maar niemand wou iets zeggen ... Aangezien het op internet gebeurde, voelde ik me een beetje machteloos

- Medhi, opvoeder -

#RAP4RESPECT

Vandaag heeft één op drie jongeren (34,3 %) te maken met cyberpesten en vertoonde één op vijf (21,2 %) zelf al dergelijk pestgedrag. 76 % van de jongeren tussen 12 en 18 jaar heeft weet van een geval van cyberpesten, zonder dat ze er actief bij betrokken waren. Leerkrachten, opvoeders, directeurs en ouders **staan vaak machteloos** tegenover dit fenomeen.

Equal.brussels biedt u dit pakket aan om u te helpen leerlingen van 12 tot 15 jaar bewust te maken van cybergeweld. Het biedt u voor het benaderen van deze complexe problematiek een **kant-en-klaar groepswork (1u40)** dat makkelijk toe te passen is in de klas.

MEER INFORMATIE? GA NAAR [FACEBOOK.COM/STOPCYBERVIOLENCE](https://www.facebook.com/stopcyberviolence)

22/9 - 06/11

Wedstrijd voor de
beste punchline
#rap4respect

Om jongeren actief te laten meedenken over cybergeweld en om de campagne te verspreiden via sociale media wordt er een wedstrijd georganiseerd voor de beste punchline. In navolging van populaire hiphop-videoclips, zoals die van de jonge Brusselse rappers **Jay MNG** en **Mia Lena**, worden jongeren uitgenodigd om hun eigen punchline tegen cybergeweld te bedenken.

De punchline mag gezongen, geschreven, getekend of gefilmd worden. Alle vormen zijn welkom, zolang de punchline maar gedeeld wordt op Facebook, YouTube, Twitter of Instagram (via een publieke post), met de hashtag **#rap4respect**.

U kan de wedstrijd ook gebruiken in het kader van een originele les rond cybergeweld.

Te winnen:

- een hiphop-atelier van een halve dag met de klas of onder vrienden (voor een groep van maximum 25 personen);
- 10 x 2 tickets voor Koezio, een indoor avonturenpark;
- 10 x 2 filmtickets.



CYBERGEWELD BEGRIJPEN

Wat is cybergeweld?

Cybergeweld is een fenomeen dat ontstaat door negatieve boodschappen van een persoon gericht aan iemand anders en zich verspreidt via het internet: beledigingen, homofobe, seksistische of racistische uitlatingen, spottende woorden, cyberpesten, gewelddadige woordenwisselingen, het zonder toestemming verspreiden van foto's...

Met de opkomst van smartphones gebeuren uitwisselingen via sociale netwerken:

- zeer spontaan, met name door meldingen die de betrokken persoon er onmiddellijk aan herinneren dat er een boodschap gepost werd waarin hij/zij vermeld wordt.
- zeer snel, wat de indruk wekt dat men rechtstreeks met de andere communiceert, zonder medium als doorgeefluik.

Cybergeweld bij onze jeugd kan verschillende vormen aannemen. Het kan bestaan uit een uitwisseling die uit de hand loopt, uit woorden die kwetsen zonder dat de persoon die ze uit zich ten volle bewust is van de gevolgen, een grap die van slechte smaak getuigt, een verkeerde interpretatie, een wraakoefening of persoonlijke onvrede... Welke vorm het ook aanneemt, cybergeweld is nooit te rechtvaardigen en is onaanvaardbaar, maar het is wel een onderwerp waar we met z'n allen over moeten nadenken om de nefaste gevolgen te beperken.

Hoe raakt cybergeweld onze jongeren?

Jongeren van 12 tot 15 jaar ontdekken sociale media. Ze verlaten beetje bij beetje het veilige nest van het gezin om hun eigen sociale relaties uit te bouwen. Zowel online als offline testen ze verschillende soorten contacten en relaties uit. De school is de eerste plek waar jongeren met anderen leren omgaan. Ze ontdekken elkaar, ook via digitale media. Deze online interacties hebben belang voor de ouders, leerkrachten en andere opvoeders van deze jongeren.

Leerkrachten en opvoeders, de vol- wassene als ver- trouwenspersoon

Met onze aanpak willen we jongeren tonen dat volwassenen geïnteresseerd zijn in wat ze doen. In plaats van hun online interacties binnen te dringen, kan een gesprek met jongeren heel eenvoudig tot stand komen via vragen en antwoorden. Jongeren dienen ook te weten dat, wanneer ze met een probleem zitten, een volwassen vertrouwenspersoon hen kan helpen met het zoeken naar oplossingen, zonder een oordeel te vellen.

Bewustmakings- werk op lange termijn

De bewustmaking rond cybergeweld is een werk van lange adem. Het specifieke karakter van digitale media, de privacy, de gedeelde informatie, de snelheid... veranderen gezamenlijk de relaties met de andere. Net zoals bij de opkomst van de radio, de televisie en vervolgens de computer, moet je interacties aangaan met respect voor elkaar.

Bovendien is er ook nog de wet die bepaalde regels oplegt rond racisme of homofobie, maar ook rond cyberpesten en het aanzetten tot haat. Voor men juridische middelen overweegt, is het belangrijk te wijzen op een goede en gezonde verstandhouding tussen leerlingen.

CONCRETE TIPS

“

Toen ik hoorde dat Marie uitgelachen werd, heb ik iedereen gevraagd zijn gsm te tonen, om te zien wat er op die beruchte foto stond. Sommigen wilden hun telefoon niet tonen en dus heb ik iedereen gestraft. Ik weet dat collectieve straffen niet ideaal zijn, maar toen was ik het echt beu

– Gloria, leerkracht Frans –

“

Met de klasverantwoordelijken hebben we een Facebook-profiel aangemaakt dat een leerling van de school kan contacteren als hij of zij een probleem op internet heeft. Volgens een agenda die we samen vastgelegd hebben, beantwoorden een verantwoordelijke en een leerkracht de vragen. Elke week is een ander duo aan de beurt

– Sarah, opvoedster –

Met portretrecht wordt bedoeld dat men de toestemming van de persoon in kwestie moet hebben voor men zijn foto maakt en deelt. Elke burger moet dat recht naleven en heeft het recht misbruik aan te klagen.

- De digitale platformen hebben verschillende maatregelen ingevoerd om problemen te beperken met knoppen als “misbruik melden”, “bericht rapporteren” of “blokkeren”.
- In geval van een conflict raken dader en slachtoffer maar moeilijk uit de verstoorde relatie. Enkel de getuigen kunnen ofwel geloof hechten aan de relatie en ermee lachen, ofwel de pesterijen stoppen. Daarom wordt hen gevraagd om niet met de pesterijen te lachen, te tonen dat ze gezien hebben dat er iets abnormaals aan de hand was, dat te melden aan een volwassene en, voor de moedigsten onder hen, de dader te zeggen dat hij moet stoppen.
- Bij een probleem zijn er verschillende stappen:
 - Met de betrokkenen praten (dader, slachtoffer en getuige)
 - Een volwassene aanspreken: opvoeder, leerkracht, ouders, animatoren...
 - Voor ernstige situaties waarbij de wet overtreden wordt, zoals aanranding van de eerbaarheid, racisme, homofobie ... wordt aangeraden klacht in te dienen bij de politie.

“

*Ik heb mijn excuses
aangeboden aan iemand uit
de klas die zich slecht voelde
na mijn grap over hem op
Instagram*

- Max, 12 jaar -

Racisme, ook op internet

Racistische uitlatingen die via internet verspreid worden, genieten een grote zichtbaarheid, worden snel verspreid en lokken gemakkelijk reactie uit. Sommige reacties die ingaan tegen de oorspronkelijke boodschap leiden tot het omgekeerde van het beoogde effect: ze verspreiden de boodschap onder alle contacten, zonder dat de commentaar in kwestie getoond wordt.

Als volwassene is het belangrijk om bij jongeren te benadrukken dat racisme een ernstige daad is, die streng bestraft wordt door de wet. Mensen die een racistische boodschap schrijven, maar ook zij die hem delen (door een “like”, een commentaar of door het delen) én de platformen dragen allemaal een verantwoordelijkheid op verschillende niveaus.

Wanneer u racistische uitlatingen hoort of ziet op internet, dan wordt aangeraden om contact op te nemen met de auteur ervan via een privé-bericht of een ander communicatiemiddel, en hem erop te wijzen dat zijn boodschap haatdragend is tegenover sommige mensen en dat het belangrijk is die boodschap te verwijderen. Indien mogelijk spreek je er achteraf ook even over met de jongeren om er achteraf ook mondeling over te praten. Racistische uitlatingen kunnen overigens ook gemeld worden aan het betrokken platform.

#tegenseksisme: gelijke rechten op het net

Via internet kunnen discriminerende, en met name seksistische, boodschappen makkelijk verspreid worden. Mannen en/of vrouwen delen boodschappen of beelden waarin een zekere vorm van superioriteit tegenover het andere geslacht geuit wordt. Belangrijk aandachtspunt: meisjes zijn in het algemeen anderhalve tot twee keer vaker het slachtoffer van cyberseksisme.

Indien de auteur van deze seksistische uitlatingen die boodschap deelt onder het mom van een grap of beweert dat men ze niet letterlijk moet nemen, is het noodzakelijk volgende zaken te herhalen:

- Humor is een moeilijke kwestie op internet, aangezien de ruimte openbaar is, en bezocht wordt door zowel mannen als vrouwen van verschillende culturen en met verschillende gevoeligheden.
- De verschillende contexten waarin een boodschap online verspreid wordt, bemoeilijken het feit dat iets niet letterlijk opgevat moet worden.

In geval van seksistische uitlatingen wordt aangeraden om de auteur van de boodschap rechtstreeks te contacteren via een privé-bericht of een ander communicatiemiddel en vooral om over het probleem te praten. Doorgaans worden seksistische uitlatingen op internet ook in andere uitwisselingen gebruikt. Bovendien is het belangrijk om getuigen aan te zetten seksistische boodschappen te melden aan het platform in kwestie zodat dit soort uitlatingen niet gebanaliseerd wordt.

Het is overigens belangrijk om aan te geven dat internet, als informatieplatform, tot bepaalde sociale gedragingen leidt. Dit medium kan dus ook voor een mentaliteitswijziging zorgen.

DENKPISTES



Nadat de verschillende situaties geanalyseerd werden, is het belangrijk om te praten over wat aanvaardbaar is en wat niet en na te gaan wat er veranderd moet worden. Het is hierbij belangrijk om het belang van bepaalde ideeën nog eens te onderstrepen:

“

Mijn ex-vriendje gaat nu met Yasmine uit. Ik vervorm foto's waar hij op staat en deel ze met vriendinnen in onze Messenger-groep, da's altijd lachen

- Aya, 13 jaar -

- **Empathie:** de rechtstreekse of onrechtstreekse dader (bv. zij die de foto's delen) heeft heel weinig aandacht gehad voor het slachtoffer. Hij heeft zich niet in zijn plaats gesteld of zich vereenzelvd met één van zijn naasten. Het is dan ook belangrijk dat ze zich de vraag stellen "En wat als ik het slachtoffer geweest was?". Bovendien moet benadrukt worden dat iedereen andere gevoeligheden heeft.
- **Verantwoordelijkheid:** op het internet is iedereen verantwoordelijk voor wat hij post. Een boodschap van een ander delen brengt ook een verantwoordelijkheid mee van de persoon die deze deelt. Wie verantwoordelijkheid zegt, zegt ook de mogelijkheid om acties te ondernemen. Overigens mag het perverse effect van bepaalde sociale netwerken niet vergeten worden: de commentaren zorgen ervoor dat de betrokken post nog meer verspreid wordt. Door bv. 'dit nooit meer' te schrijven als commentaar bij een gewelddadige video, krijgt die video meer zichtbaarheid.
- **Waakzaamheid:** in geval van een probleem waarbij iemand weinig of geen respect toont voor een persoon of voor een groep, is het ieders taak om deze conflictsituatie te stoppen, als dader, als slachtoffer of als getuige. Door de dader aan te spreken of door het te melden aan het digitale platform.
- **Het moeilijke evenwicht tussen humor en uitlachen:** iedereen heeft andere gevoeligheden op dat vlak. Dat valt nog meer op op internet, een geschreven en spontaan medium. Humor uiten op internet ligt gevoeliger dan humor uiten voor een live publiek. Vaak neigt de eerste manier meer naar uitlachen. Er kan zeker gediscussieerd worden over het excuus "ok, het was maar om te lachen", omdat de dader van de grap niet kwaadwillig was of in elk geval niet van plan was de betrokken persoon zo hard te kwetsen.
- **De verschillende contexten waarin een boodschap ontvangen wordt:** verschillende posts komen gelijktijdig op de tijdlijn terecht. De gebruiker heeft dus toegang tot allerlei soorten informatie gaande van "ik ben de vaat aan het doen" tot een foto van een aanslag. Hij zal er in zijn eigen context kennis van nemen, en dat kan in zijn bed zijn, op het openbaar vervoer of op de begrafenis van zijn grootvader. Het is dus belangrijk om wat afstand te nemen wanneer men een boodschap of een foto ziet of ontvangt: wat is de context? En wat is de bedoeling ervan?

EEN INTERACTIEF GROEPSWERK OVER CYBERGEWELD

Over cybergeweld praten is niet eenvoudig. In het beste geval wordt dit thema preventief behandeld bijvoorbeeld tijdens twee lessen, tijdens een uurtje met de klastitularis of tijdens een springuur.

Het is belangrijk bij de start de leerlingen naar hun gewoonten te vragen. De leerkracht begint met hen te vragen welke sociale netwerken ze kennen en welke ze regelmatig bezoeken of gebruiken. Daarna leggen ze in enkele woorden uit wat ze er doen. De bedoeling hiervan is beter te begrijpen wat deze media voor de jongeren betekenen.

Voorbeeld: « ik gebruik Snapchat, da's cool om foto's te delen. »

“

Ik heb een vriendin waarvan een naaktfoto rondgaat op internet. Het is Thomas die 'm met heel de school gedeeld heeft. Ze durft niet meer naar de les te komen, het gaat niet goed met haar

- Yasmine, 14 jaar -

het enveloppespel

Na te hebben stilgestaan bij wat de jongeren doen, stelt de leerkracht voor om verschillende situaties te beoordelen aan de hand van een Thiagi-spel. Daarbij is het de bedoeling om op een ludieke manier na te denken over een bepaald onderwerp.

Het verloop van het enveloppespel:

- 1** De vier situaties op pagina 11 fotokopiëren, uitknippen en elk in een enveloppe steken.
- 2** De klas in 4 groepen verdelen en elke groep een enveloppe met een situatie geven.
- 3** Nadat ze de situatie gelezen hebben, beantwoordt elke leerling binnen de groep de drie vragen op een papiertje dat vervolgens in de enveloppe wordt gestoken:
 - Wat kan het slachtoffer doen?
 - Wat kan zijn/haar omgeving doen?
 - Hoe kan deze situatie vermeden worden?
- 4** Bij een afgesproken signaal geeft elke groep zijn enveloppe door aan de volgende groep die op zijn beurt de vragen beantwoordt (zonder de antwoorden van de anderen te lezen). En zo gaan we verder tot elke groep de 4 situaties heeft behandeld.
- 5** Wanneer de groep zijn initiële enveloppe teruggekregen heeft, lezen ze de antwoorden voor, vatten ze de belangrijkste ideeën samen en duiden ze een woordvoerder aan.
- 6** Tijdens een klasgesprek wordt naar de woordvoerders geluisterd en schrijven de leerlingen tips en aanbevelingen op een affiche.

Voorbeeld oplossingen

Refereren naar de situaties op pagina 11.

voorbeeld situatie 1

Wat kan Caroline (en Marie) doen om uit deze situatie te geraken?

- Caroline moet met Marie over haar gevoelens praten, ook al brengt het haar in verlegenheid of maakt dit haar boos.
- Caroline kan aan Marie vragen om de foto van de Facebook-groep te verwijderen (ook al blijft hij op internet circuleren, de bron zal dan toch al weg zijn).
- De vervelende commentaren op Facebook aan de kaak stellen.

Wat kan haar omgeving doen?

- Caroline aanzetten om met Marie te praten over haar gevoelens opdat ze de foto zou verwijderen.

Hoe kan een dergelijke situatie vermeden worden?

- Eerst en vooral had Marie geen foto van Caroline mogen maken, want ze stond er niet flatterend op. Bovendien had Caroline haar geen toestemming gegeven.
- Caroline zou met haar twijfels op het moment zelf aan Marie gevraagd kunnen hebben om de foto te wissen en niet te posten.

voorbeeld situatie 3

Wat kan Arthur doen om uit deze situatie te geraken?

- Erover praten met een volwassen verantwoordelijke op school: ook al speelt alles zich vooral op sociale media af, er is ook een probleem op school en het zijn jongeren van de school die hem pesten!
- Erover praten met een vertrouwenspersoon uit zijn persoonlijke omgeving: hij moet over zijn gevoelens en zijn pijn kunnen praten en raad krijgen.
- Zich niet afsluiten van zijn groep echte vrienden en erover praten.
- De hashtag melden bij het sociale netwerk in kwestie.

Wat kan zijn omgeving doen?

- Hem steunen: zowel zijn ouders als zijn vrienden en alle anderen die Arthur op school omringen.
- Hem verdedigen: niet aarzelen om te communiceren met de leerlingen die verantwoordelijk zijn voor de pesterijen.
- De steun krijgen van leerkrachten.

Hoe kan dergelijke situatie vermeden worden?

- Bewustmaking over het portretrecht.
- Bewustmaking over de verschillende seksuele geaardheden en over het relationele, seksuele en affectieve leven in het algemeen: aanzetten tot empathie.
- Bewustmaking over het delicate evenwicht tussen pesterij en humor: de jonge ouders zijn zich niet altijd bewust van de impact van hun posts en geven altijd aan dat het vooral om te lachen was.

voorbeeld situatie 2

Wat kan Cédric doen om uit deze situatie te geraken?

- Erover praten met een volwassen verantwoordelijke op school: als de situatie zich op school voordoet, is het immers daar dat ze opgelost moet worden.
- Erover praten met een vertrouwenspersoon uit zijn persoonlijke omgeving: hij moet over zijn gevoelens en zijn pijn kunnen praten en raad krijgen.
- De Facebook-post melden en vragen dat hij verwijderd wordt.

Wat kan zijn omgeving doen?

- Naar Cédric luisteren en hem steunen: zowel zijn ouders, zijn vrienden en iedereen op school.
- Het belang van de situatie niet minimaliseren: het is belangrijk om hierover te praten!

Hoe kan een dergelijke situatie vermeden worden?

- Meteen een klimaat van vertrouwen scheppen in de klas: spelletjes organiseren die bijdragen tot het groepsgevoel, enz.
- Bewustmaking over het portretrecht, in een context van posts op internet, empathie aanwakkeren.

voorbeeld situatie 4

Wat kan Christelle doen om uit deze situatie te geraken?

- Erover praten met een vertrouwenspersoon uit haar persoonlijke omgeving: ze moet over haar gevoelens en haar pijn kunnen praten en raad krijgen. Het is natuurlijk niet eenvoudig om erover te praten met een volwassene zoals haar ouders, maar een tante, een oudere zus, een oom zou het luisterend oor kunnen bieden waar ze zo'n nood aan heeft.
- Zich niet afsluiten van de rest: met vrienden praten over deze situatie waar ze onder lijdt.
- Elke publicatie melden en al haar vrienden aanzetten hetzelfde te doen: hoe vaker de publicatie gemeld wordt, hoe meer kans er is dat ze verdwijnt. En het elke keer opnieuw doen.
- Haar ex-liefje vragen (of zelfs eisen) dat hij zelf de foto's verwijdert. Nogmaals, ook al blijft alles wat op internet staat er voor altijd op staan, het kan de schade alsnog beperken.

Wat kan haar omgeving doen?

- De posts melden zodat ze verwijderd worden.
- Haar steunen en met liefde omringen.

Hoe kan een dergelijke situatie vermeden worden?

- Bewustmaking over het portretrecht.
- Bewustmaking over het relationele, seksuele en affectieve leven om kennis bij te brengen en aan te zetten tot empathie.
- Praten over ieders verantwoordelijkheid op sociale media: de persoon die de foto gemaakt heeft, een ander die de foto gedeeld heeft, enz. Iedereen is verantwoordelijk en het is niet (alleen) de laatste schakel in de keten die het probleem is.

situatie 1

Marie en Caroline wandelen op de speelplaats. Caroline struikelt, valt en komt in een vreemde positie terecht. Marie vindt dat heel grappig en neemt een foto van haar vriendin. Samen lachen ze wat. 's Avonds post Marie de foto van Caroline op de Facebook-groep van de klas.

De volgende dag merkt Caroline dat klasgenoten vervelende commentaren gepost hebben. Wat nog erger is, de foto werd 6 keer gedeeld, met weinig respectvolle commentaren. En dat gaat zomaar door ...

- **Wat kan Caroline (en Marie) doen om uit deze situatie te geraken?**
- **Wat kan haar omgeving doen?**
- **Hoe kan een dergelijke situatie vermeden worden?**

situatie 2

Cédric is een slimme leerling. Hij is dol op school en werkt zeer goed mee in de klas. In die mate zelfs dat het andere klasgenoten, zoals Sylvie en Thibaud, op de zenuwen werkt.

In de gangen en tussen de lessen door, fluistert dit kleine groepje over hem, lachen ze met hem en sluiten ze hem uit tijdens het spel. In de klas zuchten ze luidop telkens wanneer Cédric aan het woord is. Onlangs hebben ze (weinig flatterende) foto's van Cédric in de klasgroep op Facebook gepost.

- **Wat kan Cédric doen om uit deze situatie te geraken?**
- **Wat kan zijn omgeving doen?**
- **Hoe kan een dergelijke situatie vermeden worden?**



situatie 3

Arthur zijn klasgenoten vinden dat hij zich gedraagt als een meisje. Veel leerlingen op school lachen hem daar trouwens een beetje mee uit. En ook al heeft hij een groepje heel nauwe vrienden, toch lijdt hij onder deze situatie. Sinds kort is er een groepje leerlingen dat hem systematisch tagt in foto's of video's waarin homo's te zien zijn die elkaar kussen of innig zijn met elkaar.

Ze hebben zelfs een hashtag aangemaakt en die plaatsen ze bij de foto's.

- **Wat kan Arthur doen om uit deze situatie te geraken?**
- **Wat kan zijn omgeving doen?**
- **Hoe kan dergelijke situatie vermeden worden?**

situatie 4

Christelle zit in het 4e middelbaar en heeft al 3 liefjes gehad met wie ze de nacht doorgebracht heeft. Haar laatste ex-liefje schept graag op over hun seksuele exploten. Hij heeft al vrij suggestieve foto's via Snapchat gedeeld met bepaalde vrienden, die de foto's bewaard hebben.

Sindsdien doen die foto's en respectloze commentaren de ronde op Snapchat en WhatsApp.

Christelle lijdt enorm onder deze situatie, vooral ook omdat ze erg verliefd was op deze jongen.

- **Wat kan Christelle doen om uit deze situatie te geraken?**
- **Wat kan haar omgeving doen?**
- **Hoe kan een dergelijke situatie vermeden worden?**



CONTACTEN

- Eerste hulp bij opvoedingsgevallen:
www.opvoedingslijn.be
078/ 15 00 10
- AWEL Luistert naar kinderen en jongeren: www.awel.be - 102
- Kenniscentrum Mediawijsheid:
www.mediawijs.be
- Mediaraven VZW
www.mediaraven.be
09/231.82.70
- Vlaamse infolijn voor alle vragen met betrekking tot het onderwijs: 1700

“

Sinds we de leerlingen in klas bewust gemaakt hebben van het probleem van cybergeweld en samen met hen een stappenplan opgemaakt hebben in geval van problemen, komen er minder leerlingen naar mijn kantoor om een probleem op Facebook te melden

- Sandrine, Directrice -



be equal
be.brussels 



RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE
BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST



Met dank aan onze ambassadeurs Jay MNG en Mia Lena, van het collectief Freestyle 0, voor hun steun en deelname aan de campagne.